

betaler Kommunen en mindre Afgift til Kirken for den Indtægt, den tidligere havde af Kirkegaardene. Saaledes er Forholdene i Virkeligheden ordnet paa rent borgerlig Maade, blot med de to Provster som Bidsidere i Bestyrelsen, ellers er det en kommunal Bestyrelse af Kirkegaardene, og de administreres ogsaa i økonomisk Henseende rent kommunalt. I 1910—11 rejste Borgerrepræsentationen aiter Spørgsmaalet og vilde have de to Provster drevet ud; de to Provster kunde ikke antages at have Begreb om de kommunale Forhold, de kunde ikke anses skikkede til at forvalte kommunale Opgaver, siger Borgerrepræsentationen. Det var et Udvalgsflertal bestaaende af Socialdemokrater og Radikale, som tog Spørgsmaalet op og afgav denne Betænkning. Ogsaa denne Gang gik Ministeriet imod Magistraten, idet man i en Skrivelse af 22. September 1911 skrev til Magistraten, at det maatte have sit Forblivende ved den hidtil værende Bestyrelse af Begravelsesvæsenet i København.

Lignende Forhold er gennemført i Odense og Aarhus, i Odense fra 1. Januar 1887; ogsaa dér er der en Bestyrelse paa 5 Medlemmer, 3 kommunale og 2 Provster. I Aarhus er en lignende Ordning indført fra 1890. Der er altsaa skabt Fortilfælde for, at Kirkegaardene med Rette bør være under Kommunalbestyrelsen. Noget lignende har været Tilfældet i de Købstæder, hvor Kirkerne ejer sig selv. Ogsaa dér har man en særlig Bestyrelse af Kirkegaardene, saaledes at det i Virkeligheden er blevet en kommunal Styrelse, vel i Regelen med den Indskrænkning, at Sognepræsten har været Medlem af Kirkegaardsbestyrelsen. Jeg mener derfor, det er naturligt, at vi, naar vi skal til at gennemføre en Ordning her, faar en rent kommunal Styrelse af Kirkegaardene. Disse er jo af almen Betydning for alle Borgere i Byen uanset, om de er kirkelige eller ikke. Fik vi en saadan borgerlig Styrelse, kunde vi vel ogsaa komme bort fra den Klassificering af Gravstederne, som man nu ofte har paa visse Kirkegaarde, hvor det gaar efter Titler: Etatsraader og Gehejmeetatsraader kommer i een Klasse, almindelige borgerligt velstillede i en anden og allernederst kommer Fattigfolk. Fattigfolk har man for øvrigt ogsaa forurettet paa Kirkegaardene. Efter Danske Lov og den ældre Lovgivning er der ingen Tvivl om, at de fattige, ikke blot de, der er under Fattigvæsenets Forsorg men alle fattige, havde Ret til fri Gravjord. Men i Købstæderne er det drejet derhen, at

det kun er dem, der er under Fattigvæsenets Forsorg, der har en saadan Ret. Paa Landet har jo alle Ret til frit Gravsted. I Købstæderne har man taget denne Ret fra de fattige og kun givet den til de fattigunderstøttede, for hvem det i og for sig kan være ligegyldigt, da det er Kommunen, der betaler Jorden. Det er altsaa rimeligt, at man for det første lader Kirkegaardene bestyre af Kommunen og dernæst genopretter den Ret, som alle ubemidlede havde efter Danske Lov af 1683 til at faa gratis Begravelse. Jeg ved for øvrigt ikke, hvorfor man vil have Kirkegaardene ind under den almindelige Bestyrelse af Kirkerne og under Menighedsraadene. Det kan ikke være af Hensyn til Ritualets Overholdelse, thi derom er vi jo alle enige, at naar der er et Ritual for kirkelig Begravelse, skal det overholdes, uanset hvem Bestyrelsen er. Det var derfor naturligt, at Kirkegaardene var under Borgerskabets Bestyrelse, idet alle Borgere har lige Ret.

Der er dernæst den Indskrænkning i de Menighedsraad, som den højtærede Minister nu foreslaar, at det ene Kommunalbestyrelsesmedlem, der hidtil har været Medlem, trækkes ud. Ministeren siger i Bemærkningerne, at man ikke har fundet det nødvendigt, at Kommunalbestyrelsen skal have en Repræsentant i Bestyrelsen. Ministeren giver ikke nogen yderligere Begrundelse, det kommer *en passant*, uden nærmere Forklaring. Men det er dog en ret væsentlig Ting; at man saaledes støder Kommunalbestyrelsen fuldstændig ud. Der føjes ganske vist til, at noget saadant ikke findes i Sønderjylland, hvorfor man heller ikke behøver det her. Men man skulde snarere gaa den omvendte Vej og sige, at naar man har det her, skulde man ogsaa indføre det for Bestyrelsen af de sønderjydske Kirker og Kirkegaarde. Og det er en Grund mere til, at Kirkegaardene bør have en kommunal Styrelse, at man nu tager Kommunalbestyrelsens Repræsentant ud af Kirkebestyrelsen.

Jeg skal dernæst gøre nogle ganske korte Bemærkninger om de nye Paragraffer, der er indsat i Loven, og om nogle Enkeltheder. Der er indsat en ny Paragraf om, at Kommunen kan bevilge Forskud til Kirkassen. Der er nemlig oprettet en saadan, som man ikke har haft før. Det er dog rart, at man somme Tider vil have Kommunalbestyrelsen med. I Almindelighed har man jo ikke Brug for den. Den bliver skudt ud med Hensyn til Repræsentation, men den kan nok faa Lov at give Forskud. Det fore-